

بررسی عوامل موثر در انتخاب نوع قرارداد در راستای اجرای موفق پروژه‌های عمرانی در شهرداری تهران

غلامرضا صالحی^{۱*}، رضا شفیعی زاده^۲

۱- کارشناس ارشد مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه، gholamrezasalehi10812@gmail.com

۲- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه

چکیده

مطالعات مربوط به پروژه‌های پیشین، نشان می‌دهند که یکی از اصلی‌ترین دلایل بروز اختلافات و عدم موفقیت در اجرای پروژه‌ها، عدم تناسب سیستم اجرایی و محدوده مسئولیت‌ها با ظرفیت‌ها و توان سازمانی طرفین می‌باشد؛ در واقع با عدم شناخت ظرفیت‌های سازمانی و خصوصیات پروژه، ساختار قراردادی نامناسبی از سوی کارفرما پیشنهاد شده و پیمانکار با برداشت نادرست از محدوده مسئولیت‌پذیری خویش پا در این پروژه‌ها می‌گذارد. این عدم تناسب محدوده مسئولیت‌پذیری با ساختار قراردادی و یا عدم آگاهی از حیطه مسئولیت‌پذیری نتیجه‌ای جز بروز اختلافات و کاهش احتمال در دستیابی به اهداف عملکردی مدنظر نخواهد داشت. هدف از این تحقیق، بررسی عوامل موثر در انتخاب نوع قرارداد در راستای اجرای موفق پروژه‌های عمرانی در شهرداری تهران است. در این تحقیق از روش‌های توصیفی و تحلیلی استفاده شده است. برای رسیدن به اهداف این تحقیق از پرسشنامه و با استفاده از بررسی ادبیات تحقیق و نظر اساتید صاحب نظر به این هدف دست یافتیم. پرسشنامه مذکور در بین ۱۵۰ نفر از کارکنان و مدیران شهرداری تهران توزیع شده که در نهایت ۱۲۰ پرسشنامه برگشت داده شد. ضمناً ۱۲۰ پرسشنامه نیز مخصوص پیمانکاران توزیع شد که تماماً برگشت داده شد. روش‌های تحلیلی مورد استفاده در این تحقیق شامل آمار توصیفی، و تحلیل سلسه مراتبی فازی می‌باشد. با توجه به آنچه در خصوص اهمیت انتخاب نوع قرارداد در موفقیت اجرای پروژه بیان شد، در این تحقیق به بررسی متغیرهای مورد نظر کارفرما و پیمانکار در انتخاب نوع قرارداد پرداخته شد و پس از رتبه بندی آنها به روش فازی و مشخص شدن اولویت معیارهای مد نظر کارفرما و پیمانکار، عوامل موثر بر انتخاب نوع قرارداد مشخص خواهد شد. همچنین براساس خروجی آنها معیارهای مورد نظر پیمانکار و کارفرما در انتخاب نوع قرارداد رتبه بندی خواهد شد.

واژه‌های کلیدی: پروژه‌های عمرانی، عوامل موفقیت، تحلیل سلسه مراتبی فازی، شهرداری تهران.

۱- مقدمه

سوابق، گزارشات و مطالعات مربوط به پروژه‌های پیشین، نشان می‌دهند که یکی از اصلی‌ترین دلایل بروز اختلافات و عدم موفقیت در اجرای پروژه‌ها، عدم تناسب سیستم اجرایی و محدوده مسئولیت‌ها با ظرفیت‌ها و توان سازمانی طرفین می‌باشد؛ در واقع با عدم شناخت ظرفیت‌های سازمانی و خصوصیات پروژه ساختار قراردادی نامناسبی از سوی کارفرما پیشنهاد شده و پیمانکار با برداشت نادرست از محدوده مسئولیت‌پذیری خویش پا در این پروژه‌ها می‌گذارد. این عدم تناسب محدوده مسئولیت‌پذیری با ساختار قراردادی و یا عدم آگاهی از حیطه مسئولیت‌پذیری نتیجه‌ای جز بروز اختلافات و کاهش احتمال در دستیابی به اهداف عملکردی مدنظر نخواهد داشت [۱].